

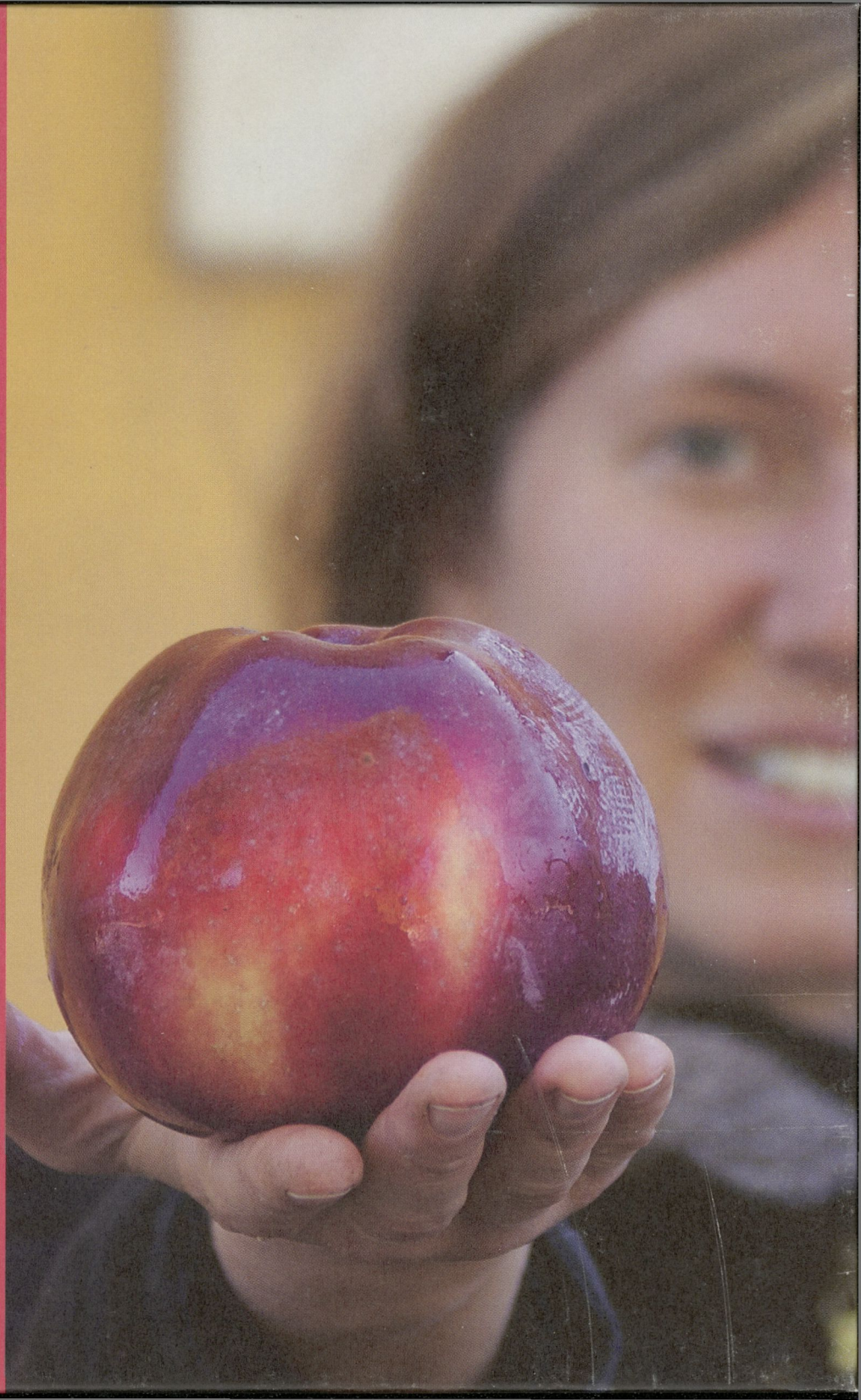
VÅR VARDAG - DITT MUSEUM FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

Red. Anders Carlsson

Nordiska museets och Skansens årsbok

FATABUREN – Nordiska museets och Skansens årsbok – är en skatt av kulturhistoriska artiklar som har publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har i dag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvireras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Samfundet Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

NORDISKA MUSEET

SKANSEN

Fataburen 2017

Nordiska museets förlag

Box 27820

115 93 Stockholm

www.nordiskamuseet.se/förlag

www.nordiskamuseet.se/fataburen

www.fataburen.se

© Nordiska museet och respektive författare 2017

Redaktör Anders Carlsson

Medredaktör Ewa Kron

Bildredaktör Marie Tornehave

Bildbehandling Karolina Kristensson och Peter Segemark

Omslag och grafisk form Lena Eklund, Kolofon

Översättning Alan Crozier

Omslagets framsida Klara Holmqvist, sektionschef för trädgården vid Nordiska museets avdelning Julita gård, skriver i denna bok om humle, pelargoner, pioner och frukt. Foto: Peter Segemark, © Nordiska museet.

Pärmarnas insidor De nya tapeterna i Tottieska huset på Skansen är tillverkade av företaget Handtryckta Tapeter Långholmen AB. Mönstren är kopior av original av Johan Norman (1744–1808) som finns representerad i Nordiska museets samlingar. Foto: Handtryckta Tapeter Långholmen AB.

Tryck och repro Italgraf Media AB, Stockholm 2017

ISSN 0348 971 X

ISBN 978 91 7108 598 6

Hemma hos
Marianne Berlinde

Vissa möten glömmar man inte. Hösten 2004 besökte jag Marianne Berlinde i hennes hem i Västerås. Fanns det, undrade hon, något som Nordiska museet ville ta emot i framtiden? När Marianne avled tio år senare testamenterade hon hela sitt hem till museet: möbler, belysningsföremål, bildkonst, husgeråd, kläder, skor, smycken och fotografier. Vart och ett av dessa ting ger viktiga ingångar och kunskaper om 1900-talets inredningsideal samtidigt som de speglar Mariannes identitet och medvetna val som ensamstående yrkeskvinna. Hennes generösa gåva har gett oss nya möjligheter att göra betydande föremålsförvärv.

Marianne Berlinde föddes 1917 i Eskilstuna. Hon var enda barnet till Agda (f. Särenholm) och Folke Berlinde. Fadern var konstnär och läroverkslärare. Efter några år flyttade familjen till Stockholm, där Marianne tog studenten. Hon studerade franska och konsthistoria vid Stockholms högskola och utbildade sig därefter till bibliotekarie. Efter studierna arbetade hon på bibliotek i USA under ett år. I Västerås fick hon tjänst vid Arbetarinstitutets bibliotek i Sundinska huset. När det uppgick i det nybyggda stadsbiblioteket i mitten av 1950-talet, fortsatte Marianne att arbeta där. År 1980 flyttade hon till en femrumslägenhet på Djäknebergsgatan i fastigheten Stora Tallbacka, byggd 1902. Här bodde Marianne fram till några år före sin död i oktober 2014. Hon blev 97 år.

De luftiga rummen i Mariannes hem var som en syntes av modernismens idéer: ljusa väggar, rena linjer och nätta möbler med olika karaktär som fritt kunde ställas samman. Hon tog tidigt till sig den nya estetik som introducerades i Sverige på 1930-talet och som förmerades av Estrid Ericson och Josef Frank för Svenskt Tenn. Marianne hade också själv en känslig blick och ett stort intresse för rumsliga detaljer och arrangemang. Hos henne samsades 1900-talets elegant formade och funktionellt uttänkta vardagsföremål från Sverige och Danmark med gustavianska inslag och faderns bildkonst och skulpturer. Här fanns Bruno Mathssons rullande serveringsbord, Josef Franks soffa och lampor, en matta av Märta Måås-Fjetterström, mönstrade linnekretonger, en alrotsfanerad byrå från Mälardalen och svarta Myran-stolar. En skandinavisk inredningskultur som behåller sin dragningskraft hos konsumenter än i dag.

Hem och boende har allt sedan verksamheten startade på 1870-talet varit ett viktigt område för Nordiska museet att samla och dokumentera. Under årens lopp har många privatpersoner donerat såväl enstaka föremål som hela interiörer. Marianne Berlindes gåva är ett fint exempel på att både personliga tillhörigheter och människors erfarenheter lever vidare i museet. Hennes hem är onekligen ett stycke 1900-talshistoria.

ANNA WOMACK är intendent vid Nordiska museet.